

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/77/2016
Identifikačné číslo spisu:	3113233330
Dátum vydania rozhodnutia:	31.05.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Helena Haukvitzová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:3113233330.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Heleny Haukvitzovej a členov senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a JUDr. Mariána Sluka, PhD., v spore žalobcu I. U. W., bývajúceho v A., zastúpeného Mgr. Branislavom Zemanovičom, advokátom so sídlom v Trenčíne, Piaristická 44, proti žalovanej I. U. bývajúcej v A., zastúpenej JUDr. Jiřím Choutkom, advokátom so sídlom v Trenčíne, Štúrovo námestie 121, o zaplatenie 3 916,47 €, vedenom na Okresnom súde Trenčíne pod sp.zn. 17C/391/2013, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 12.novembra 2015 sp.zn. 4Co/895/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 19. augusta 2014, č.k. 17C/391/2013-54 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 3 916,47 € a nahradiť mu trovy konania vo výške 297,80 €. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca v konaní o poddĺžnickej žalobe oprávnené uplatňuje svoje práva v zmysle § 105 a nasl. Exekučného poriadku, pričom nebolo preukázané, že by dlh žalovanej ako poddĺžníka zanikol splnením alebo tvrdením započítaním pohľadávok. Započítanie pohľadávok dlžníka povinného voči oprávnenému totiž vylučuje znenie § 109 ods. 1 Exekučného poriadku. Keďže započítavanou pohľadávkou malo byť zameškané výživné pre maloleté dieťa, odporovala by takáto dohoda o započítaní aj ustanoveniu § 76 ods. 2 zákona o rodine. Navyše splnením dlhu voči povinnému poddĺžnikom po doručení exekučného príkazu tento dlh nezaniká, ale vzniká bezdôvodné obohatenie povinného na úkor poddĺžníka. Z toho vyplýva, že dlh poddĺžníka môže zaniknúť výlučne jeho splnením oprávnenému, k čomu však v prejednávanej veci nedošlo, preto súd žalovanú zaviazal k úhrade žalovanej istiny. Návrh žalovanej na vykonanie dôkazu výsluchom svedkov súd zamietol z dôvodu jeho irelevantnosti vo vzťahu k rozhodnutiu. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Proti tomuto rozhodnutiu podala odvolanie žalovaná.

2. Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 12. novembra 2015 sp.zn. 4Co/895/2014 rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne (§ 219 ods. 2 O.s.p.) a rozhodol o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.). V odôvodnení sa stotožnil so skutkovými aj právnymi závermi súdu prvej inštancie a v celom rozsahu odkázal na jeho odôvodnenie. K odvolacím námietkam uviedol, že pre poddĺžnicu žalobu v danej veci bola podstatná len tá okolnosť, že pohľadávka povinného z titulu vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva nebola zo strany žalovanej nikdy uspokojená, preto jej tvrdenia o úmysle vyplatiť ju povinnému nijako nemohli ovplyvniť správnosť napadnutého rozhodnutia. Z toho istého dôvodu ani navrhované výsluchy svedkov nemajú právny význam pre rozhodnutie vo veci.

3. Uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu napadla žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolaním, doplnené podaním z 28. septembra 2016, ktorého prípustnosť podania odôvodnila ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 ods.1 písm. f/ O.s.p. (účastníkovi sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom). K odňatiu možnosti konať pred súdom došlo podľa názoru dovolateľky v dôsledku nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý sa iba stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, pričom vôbec nereagoval na jej odvolacie argumenty, najmä na námietku zániku dlhu započítaním a nevykonania navrhovaného dokazovania. Žiadala, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalobca podané dovolanie označil za procesne neprípustné a nedôvodné, s rozhodnutiami súdov nižších stupňov sa stotožnil v celom rozsahu, postup odvolacieho súdu považoval za súladný so znením § 219 ods. 2 O.s.p.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)] po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP). Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t.j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 CSP (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované) a procesnú prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle ustanovení § 236, § 237 ods. 1 a § 238 O.s.p.

7. Žalovaná dovolaním napadla potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky rozhodnutí uvedených v § 238 ods. 1 a 2, 3 O.s.p., voči ktorým bolo dovolanie prípustné.

8. Predmetné dovolanie by bolo prípustné len vtedy, ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Žalovaná procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a ich existenciu nezistil ani dovolací súd, nepreukázaná bola tiež vada konania namietaná žalovanou (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

9. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. išlo najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal strane sporu jej procesné práva priznané občianskym súdnym poriadkom [napríklad právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

10. Žalovaná videla odňatie možnosti konať pred súdom v tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo

dostatočne odôvodnené a nereagovalo na jej odvolaciu argumentáciu.

11. K tejto námietke dovolací súd odkazuje na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015 publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá tzv. inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.

12. V zmysle citovaného stanoviska bola vada nepreskúmateľnosti rozhodnutia namietaná dovolateľkou považovaná za tzv. inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorá však v súlade s doterajšou konštantnou judikatúrou najvyššieho súdu prípustnosť dovolania nezakladala (pozri napr. sp.zn. 3 MCdo 16/2008 a 6 Cdo 84/2010, 5 MCdo 10/2010, 3 Cdo 166/2012, 4 Cdo 107/2011).

13. Len v mimoriadnych a ojedinelých prípadoch mohla nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladať vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., a to napríklad, ak rozhodnutie napadnuté opravným prostriedkom ako celok neobsahovalo vôbec žiadne odôvodnenie, prípadne vtedy, ak odôvodnenie malo také zásadné nedostatky, ktoré sa svojou povahou, intenzitou, významom a právnymi následkami blížila k „justičnému omylu“. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva totiž princíp právnej istoty môže ustúpiť iba výnimočne, a to za účelom zaistenia opravy základných väd alebo justičných omylov (pozri Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003) a napravenia „väd najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009). Po preskúmaní spisu dovolací súd nezistil, že by v prejednávanej veci bol dôvod pre uplatnenie (ako výnimky) druhej vety stanoviska R 2/2016.

14. Potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu (v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie) spĺňalo kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. z hľadiska formálnej štruktúry a obsahovalo aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok, pričom odvolací súd sa náležitým spôsobom zaoberal aj odvolacou argumentáciou žalovanej. Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

15. Z obsahu dovolania tiež vyplýva, že dovolateľka vytýkala súdom nevykonanie navrhovaného dôkazu - výsluch svedkov. Súd v občianskom súdnom konaní ale nebol viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nebol ani povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, bolo vždy vecou súdu (§ 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania (viď uznesenia najvyššieho súdu sp.zn. 1 Cdo 99/2011, 2 Cdo 141/2012, 3 Cdo 2012/2012, 4 Cdo 125/2012, 5 Cdo 251/2012, 6 Cdo 36/2011 a 7 Cdo 34/2011). Nevykonanie určitého dôkazu (nevyhovenie návrhu účastníka, aby súd vykonal ten - ktorý dôkaz) mohlo mať za následok len neúplnosť skutkových zistení vedúcu prípadne k vydaniu nesprávneho rozhodnutia, nie však procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. (viď R 37/1993). Prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. nezakladalo ani nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností či nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp.zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012 a pre úplnosť poznamenáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

16. V danom prípade prípustnosť dovolania žalovanej nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p., preto najvyšší súd dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné.

17. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.